

**МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

**MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF UKRAINE**

Михайлівська площа, 1
м. Київ, 01018, Україна

Тел.: (044) 238 17 48; факс: (044) 238 18 88
E-mail: zsmfa@mfa.gov.ua
Web: <http://www.mfa.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00026620

1 Mykhailivska Square
Kyiv, 01018, Ukraine

12 грудня 2018 року №311/*19-091-2574*

Т.М.Литвиненко

(foi+request-43074-

a4fead33@dostup.pravda.com.ua)

Щодо відповіді на електронний запит
про надання публічної інформації

Шановна Тетяно Миколаївно,

У зв'язку з надходженням Вашого електронного запиту від 11.12.2018, надсилаємо у додатку копію Спільного листа Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 03.04.2014 на адресу Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Додаток: надіслано в електронному вигляді.

З повагою,

**Т.в.о. Директора Департаменту
Європейського Союзу і НАТО**

М.О.Кононенко

СПІЛЬНИЙ ЛИСТ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +38044 278-37-23, факс: +3044 271-17-83
e-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

вих. № 7.1-46/02 від 03.04.2014р.

МІНІСТЕРСТВО ЗКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ

Михайлівська площа, 1, м. Київ, 01018, тел.: +38044 238-17-48, факс: +38044 238-18-88,
e-mail: zsmfa@mfa.gov.ua
<http://www.mfa.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00026620

вих. № 311/16-605-539 від 03.04.2014р.

**Голові Вищого спеціалізованого
суду України з розгляду цивільних
і кримінальних справ**

Солодкову А.А.

Шановний Андрію Андрійовичу!

Частиною першою статті 21 Хартії основних прав Європейського Союзу, прийнятої Європейським парламентом 07 грудня 2000 року, *встановлено заборону* дискримінації будь-якого виду, зокрема за ознаками статі, раси, кольору шкіри, етнічного чи соціального походження, генетичних характеристик, мови, релігії, політичних або інших поглядів, приналежності до національної меншини, майнового стану, походження, обмеженої працездатності, віку або сексуальної орієнтації.

Пунктом 12 Директиви Європейського Союзу від 27 листопада 2000 року № 2000/78/ЄС щодо встановлення загальних рамок для рівного поводження у сфері трудових відносин та зайнятості передбачено заборону прямої або не прямої дискримінації на основі релігії або віросповідання, інвалідності, віку або сексуальної орієнтації в сферах, охоплених цією Директивою.

В Україні як демократичній, правовій державі людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, держава відповідає перед людиною за свою діяльність, утвердження і забезпечення прав і свобод людини, що є головним обов'язком держави (статті 1, 3 Основного Закону України).

Згідно з частинами першою та другою статті 24 Основного Закону України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом, не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

У розвиток положень Конституції України прийнято Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (набрав чинності 04 жовтня 2012 року), яким з метою забезпечення рівних можливостей щодо реалізації прав та свобод людини і громадянина визначено організаційно-правові засади запобігання та протидії дискримінації в Україні.

Згідно з пунктом 2 статті 1 Закону дискримінація полягає в рішеннях, діях або бездіяльності, які спрямовані на обмеження або привілеї стосовно особи та/або групи осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками (далі – певні ознаки), якщо вони унеможливають визнання і реалізацію на рівних підставах прав і свобод людини та громадянина.

Частиною другою статті 6 Закону передбачено, що будь-які форми дискримінації осіб та/або груп осіб за їх певними ознаками з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, а також юридичних та фізичних осіб забороняються.

Відповідні гарантії рівності закріплено також Кодексом законів про працю України (далі – Кодекс), який визначає правові засади і гарантії здійснення громадянами України права розпоряджатися своїми здібностями до продуктивної і творчої праці та встановлює високий рівень умов праці, всемірну охорону трудових прав працівників (частина друга статті 1 Кодексу).

Так, положеннями Кодексу закріплені основні трудові права працівників на одержання роботи з оплатою праці не нижче встановленого державою мінімального розміру, включаючи право на вільний вибір професії, роду занять і роботи. Держава створює умови для ефективної зайнятості населення, сприяє працевлаштуванню, підготовці і підвищенню трудової кваліфікації, а при необхідності забезпечує перепідготовку осіб, вивільнюваних у результаті переходу на ринкову економіку (частина перша статті 2 Кодексу).

При цьому статтею 2¹ Кодексу визначено, що Україна забезпечує рівність трудових прав усіх громадян незалежно від походження, соціального і майнового стану, расової та національної приналежності, статі, мови, політичних поглядів, релігійних переконань, роду і характеру занять, місця проживання та інших обставин.

Оскільки Кодексом законів про працю України встановлений невичерпний перелік ознак (обставин), за якими забороняється дискримінація, на практиці судами по-різному можуть застосовуватись ці положення у справах щодо захисту трудових прав працівників, оскільки у разі звернення до суду з позовом про дискримінацію поза увагою судів можуть залишитися інші ознаки, не передбачені Кодексом, а саме вади обличчя, сексуальна орієнтація, вади мовлення, фізична форма (вага, зріст) тощо.

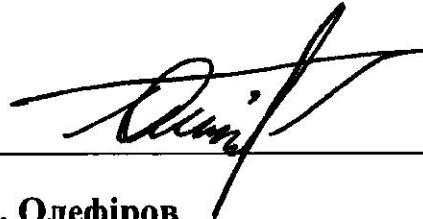
В той же час, ця проблематика набуває особливої актуальності в контексті підписання Угоди про асоціацію та її подальшої імплементації, зокрема в частині зобов'язань щодо виконання Директиви ЄС № 2000/78/ЄС від 27 листопада 2000 р. щодо встановлення загальних рамок для рівного поводження у сфері трудових відносин та зайнятості.

У зв'язку з наведеним, а також враховуючи положення частини другої статті 31, пункту 4 частини першої статті 32 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», згідно з якими *Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних і кримінальних справ* надає методичну допомогу судам нижчого рівня з метою однакового застосування норм Конституції та законів України у судовій практиці на основі її узагальнення та аналізу судової статистики, а також дає спеціалізованим судам нижчого рівня рекомендаційні роз'яснення з питань застосування законодавства щодо вирішення справ відповідної судової юрисдикції, прошу надати роз'яснення судам нижчого рівня щодо практичного застосування (при розгляді справ у сфері трудових відносин) поняття «інші ознаки», що вживаються у Кодексі.

З повагою

І.І. Ємельянова
Перший заступник
Міністра юстиції України

А.В. Олефіров
Заступник Міністра – керівник
апарату Міністерства закордонних
справ України